

som vare mindst 40 Aar gamle. Nærmere Bestemmelser vare givne om de alt bestaaende Menighedsraads Overgang til saadanne, som Loven fordrøde. Menighedsraadet skulde samles i Reglen een Gang hvert Fjerdingaar (§ 14) og som Hovedformaal arbejde for, at den kristelige Kærligheds Aand kunde faa Raaderum i Menigheden. Til dette Øjemed skulde de drage Omsorg for, at de syge besøgte, at de uden egen Skyld forarmede understøttedes af den kristelige Godgørenhed, og at de af Verden forskudte og forladte fandt en Støtte til Opvejsning; endvidere skulde de understøtte Præsten, hvis han ønskede det, som Sjælesørger og ved Ordens Opretholdelse under den offentlige Gudstjeneste (§ 15), føre Tilsyn med fremmede Plejebørn i Sognet (§ 18), tage sig af løsladte Fanger (§ 19) og mægle mellem Ægtefolk inden deres Separation eller Skilsmisse (§ 20). Ved Visitatser skulde Biskoppen samles med Menighedsraadet (§ 22). I Købstæderne skulde Raadet vælge to Medlemmer til at tiltræde Kirkeinspektionen. Over Menighedsraadet stillede Lovforslaget et Provstiraad (§ 33, Provsten og tvende Ældste, valgte paa 8 Aar af alle Provstiets Menighedsraad), dog kun til at revidere og decidere Menighedsraadenes Regnskaber (§ 32) samt afgøre Spørgsmaal om Valgret til Menighedsraadet og om Gyldigheden af stedfundne Valg (§ 9—10). — Dette Lovforslag vedtoges i Landstinget ved tredje Behandling med 25 Stemmer mod 22 i en noget forandret Skikkelse (Anhang A. Sp. 1833—44). I den af Folketingets Udvalg afgivne Betænkning (Anhang B. Sp. 817—38) erklærede Flertallet sig imod Udkastet, navnlig med Paaberaaben af, at det skabte en Repræsentation for Sognet og ikke for Menigheden. Et Medlem af Udvalget anbefalede dets Vedtagelse med enkelte Ændringer, et andet Medlem foreslog en Række indgribende Forandringer. Lovforslaget naaede ikke til anden Behandling i Folketinget, og Spørgsmaalet om videre Foranstaltninger til Menighedsraads Oprettelse hvilede der- efter, indtil den anden store Kirkekommission nedsattes ved allerhøjeste Kommissorium af 18. Juni 1868.

I det denne Kommission meddelte Kommissorium angaves Kommissionens Op- gave at være den at drøfte de Forslag, der vilde blive forelagte af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, og i det hele at tage under Overvejelse, hvilke Forholdsregler der maatte være at træffe fra Lovgivningsmagtens og Regeringens Side

for at tilvejebringe en tilfredsstillende Ordning af de Forhold, der paa een Gang berøre Staten og Kirken, og for derved at fremme og frede et kraftigt Menighedsliv indenfor den danske Folkekirke. I Henhold hertil blev der, allerede forinden Kommissionen afholdt sit første Møde, af Ministeriet tilstillet Kommissionen en trykt Meddelelse, hvori indeholdtes en Række Udtalelser af Ministeren (Al. Hansen) angaaende de Forhold, som denne særligt havde maattet tænke sig gjorte til Genstand for Kommissionens Drøftelse. I første Række nævnes her Forfatningsspørgsmaalet, Gennemførelsen af den ved Grundlovens § 75 bebudede Ordning af Folkekirkens Forfatning ved Lov. Med Henvi- sning til de hidtil gjorte Forsøg paa en Løsning af denne Opgave, der alle vare mislykkedes, og som det mulig nu vilde have sine Betæneligheder at genoptage, udtaltes der den Formening, at man ogsaa ad en anden — lettere gennemførlig og i flere Henseender mindre betænkelig — Vej vilde kunne bringe det dertil; at der gaves Kirken Lejlighed til at gøre sin Stemme gældende ved Afgørelsen af de kirkelige Anliggender, nemlig en Omorganisation af Landemoderne ved at give dem en Tilsætning af et passende Antal med Provsterne ligeberettigede Gejstlige og Lægmænd, og med Hensyn til Valget af disse sidste udtaltes det, at det turde ligge nærmest at bestemme, at Menighedsraadene af deres egen Midte foretog Valgene af Valgmænd. Men ogsaa ganske afsat derfra — hedder det derpaa under det næste Punkt i Ministerens Udtalelse til Kommissionen — turde en almindeligere Indførelse af Menighedsraad være at tilraade. En Anbefaling af Institutionen turde allerede ligge i dens bestemte Til- knytning til den i vor lutherske Kirke tidlig indførte Medhjælpertjeneste; men hertil kommer, at den formentlig vilde bidrage til at vække forøget kristelig Sans i Menighederne, og da nu ogsaa ellers Tilstedeværelse af Menighedsraad i andre Henseender kunde være ønskelig, turde det fortjene nærmere Overvejelse i Kom- missionen, om ikke Oprettelsen af samme under en saa fri Form som muligt paa Steder, hvor de ikke fandtes, burde søges fremmet, saa at tillige visse bestemte Menighedsanliggender henvises til dem (det frivillige Fattigvæsen, de forskellige i Lovforslaget af 1860 angivne Kærlighedsger- ninger). Endelig henleddes Opmærksom- heden paa den forøgede Betydning som Menighedsrepræsentationer, Menighedsraa-